

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 449. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856959749808/facsimile.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

Opførel: Men paa begges Ende. Men Skovens Gud Pan dømte anderledes derom; thi Krøniken vidner, at Rævens Siæl, u-anseet dens Absolution, blev efter Døden forflyttet udi en Skrubbtudse, og Faarets fik sin Boelig udi et af de ædelste Dyr i Skoven.

Fabelen lærer, at GUDs Domme ere anderledes end Menneskets, og at en silde Poenitentze ikke er af den Vigtighed, som gemeenligen troes. Man seer ellers heraf, at den Meening om Siælens Transmigration og Forflyttelse fra et Legeme til et andet, haver været antagen blant Dyr, blant hvilke saadan Lærdom er rimeligere end blant Mennesker.

224. Fabel.

Om Aben og Æslet.

Løven gav engang Befalning til en Abe og et Æsel at udføre en Sag hver i sær. Begge forrettede Sagen det beste som de kunde: Men Æslets Arbeyde var ikke at ligne mod Abens, hvorudover den sidste ventede større Belønning end den første. Men Belønningen blev lige. Da nu Aben besværgede sig derover, og appellerede til alle Kiendere af Konst og Arbeyde, sagde Løven: Du haver gjort alt hvad jeg kunde vente af en konstig Abe, og han haver gjort meer end jeg havde ventet af et eenfoldigt Æsel.

Fabelen lærer, at jo større Pund en af Naturen er betroet, jo meer udfodres af ham, og at derfor u-lige Arbeyde kand fortjene lige Belønning.

225. Fabel.

Poenitentzes Opsættelse.

Ulven hørte engang en moralsk Tale, som blev holden af en Stork, hvilken bebreidede saavel Dyr, som Mennesker deres u-ordentlige og ryggesløse Levnet. Af denne Tale blev han saa bevæget, at han besluttede at føre et nyt Levnet, og berammede en vis Tiid til sin Poenitentzes Begyn-

MORALSKE FABLER

delse, nemlig inden en Maanedes Forløb. Han sagde: En Maaned er snart til Ende, jeg vil ikke drive mit syndige Haandverk længer end til saadan Tiid. Efterat han havde fattet saadant helligt Forsæt, begav han sig til sine sædvanlige Forretninger og Fribytterie igien; Men just, da han samme Aften vilde liste sig ind udi en Faarestie, blev han angreben og myrdet af en Fæhund.

Fabelen sigter paa dem, som opsætte deres Poenitentze, ey eftertænkende, hvilken Uheld een eneste Times Opsættelse kand forårsage.

226. Fabel.

En Konge forskrev til sig tvende af sine Statholdere, befalende dem at medbringe alle deres Documenter og Papirer, som kunde tiene til Beviis paa deres Forhold udi Embederne. Den eene fik Befalning strax uden Ophold at begive sig paa Reysen; den anden derimod blev forundet tre Dages Frist: Da de nu begge ankomme, og Sagerne bleve examinerede, blev befundet, at den første havde glemt at medbringe adskillige fornødne Documenter, da den sidste derimod gjorde Reede for Alting til Punkt og Prikke. Den høyeste Stats-Minister, hvilken Revisionen var betroet, fortørnedes da over den første, og udi Kongens Nærværelse beskyldte ham for Efterladenhed; Men Kongen selv tog ham i Forsvar, sigende: Man kand ikke fordre lige Nøysomhed af dem begge, thi den eene haver faaet Befalning at haste med Reysen, men den anden tre Dages Frist til at præparere sig.

Denne Fabel sigter til at igiendrive Menneskens ubillige Domme, der ansee det som en Straf, at visse Personer hastigen henrykkes, førend de kand faae Tiid til at præparere sig til Reysen, og derved ligesom beskylder GUD for Partiskhed, ey eftertænkende, at jo GUD, som er en retfærdig Dommer, dette haver for Øyene, og udfodrer meer af den, som han haver forundet længere Tiid, end af den, som han hastigen